

Puhmad ehk **kääbuspõõsad** - sarnanevad põõsastele, aga varred lühemaealised ja mitte üle 1 m kõrged

Lihtleht – lehelaba + leheroots

Lehelaba – terve või lõhestunud

Leheserv – terve või erinevat moodi sakiline

Leheseis – kuidas lehed varrele kinnituvad

Vastakud lehed

– lehed kahekaupa,
üks ühel ja teine
teisel pool vart

Vastakud lehed

Vahelduvad lehed

– lehed kinnituvad
kordamööda ühele ja
teisele poole vart, teist
lehte pole vastas

Vahelduvad lehed

Lehed männases

Männas – kolm või
rohkem lehte
kinnituvad varrele
samal kõrgusel,
samale kohale

Kodarik (rosett)

Kodarik (rosett) –
vars lehistumata,
lehed asetsevad
ligistikku varre alusel
maapinna lähedal

Fotod: <https://www.forestryimages.org/browse/detail.cfm?imgnum=5447866>,
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Vaccinium_myrtillus_kz02.jpg,
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Galium_trifloriforme_3.JPG,
[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hieracium_pilosella_L._\(8067205419\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hieracium_pilosella_L._(8067205419).jpg)

Lehe kuju

Munajas leht – piklik leht, mille kõige laiem koht on keskkohast aluse pool

Äraspidimunajas – laba kõige laiem koht on keskkohast kõrgemal

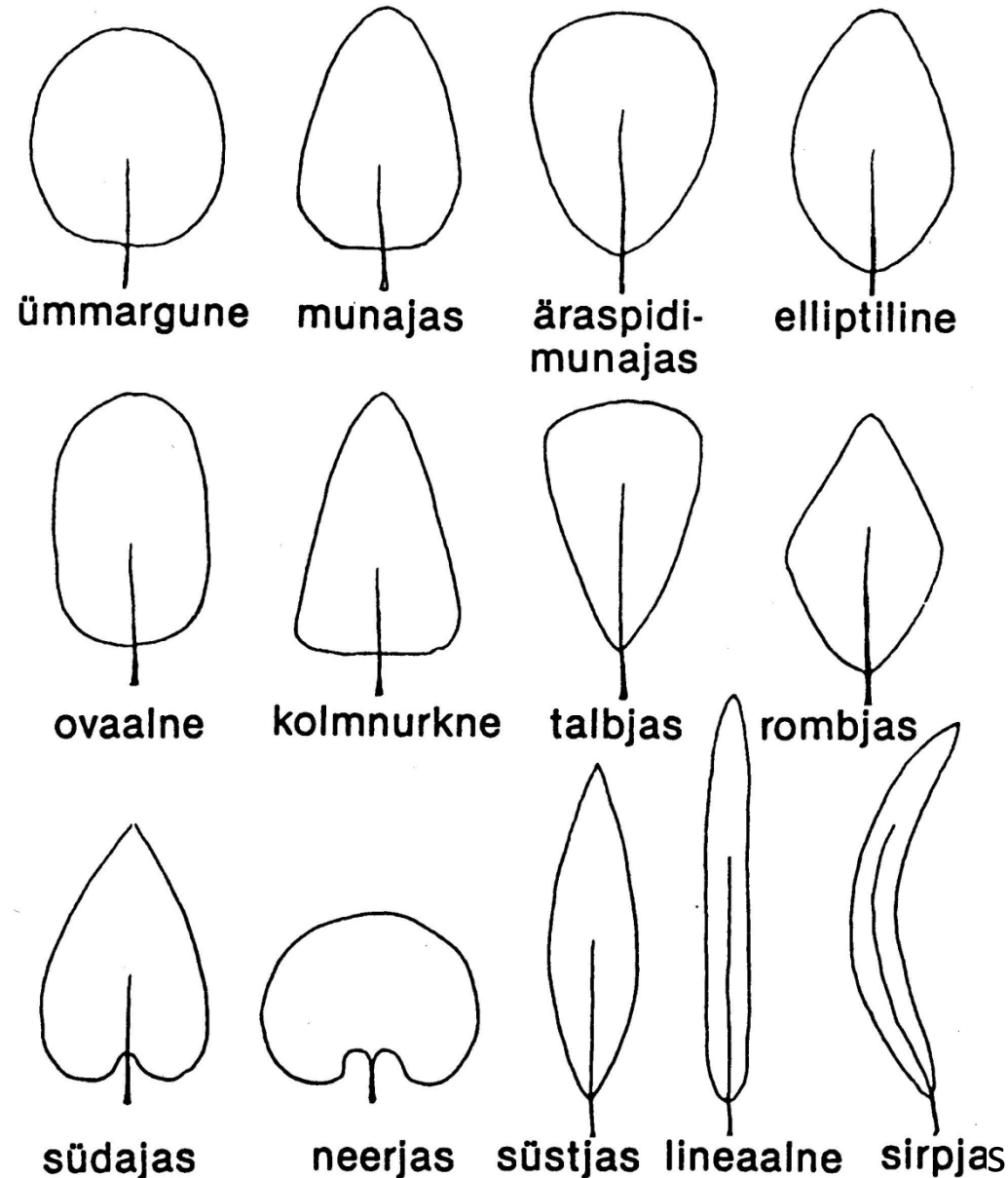
Ovaalne – kõige laiem koht on keskel, leht on alusel ja tipul ümardunud

Talbjas – kõige laiem koht on tipu lähedal ja leht aheneb ühtlaselt aluse suunas

Elliptiline – piklik leht, mis aheneb tipu ja aluse suunas, kõige laiem koht on keskel

Süstjas – sarnaneb elliptilise lehega, aga lehe pikkus ületab laius vähemalt 3 korda

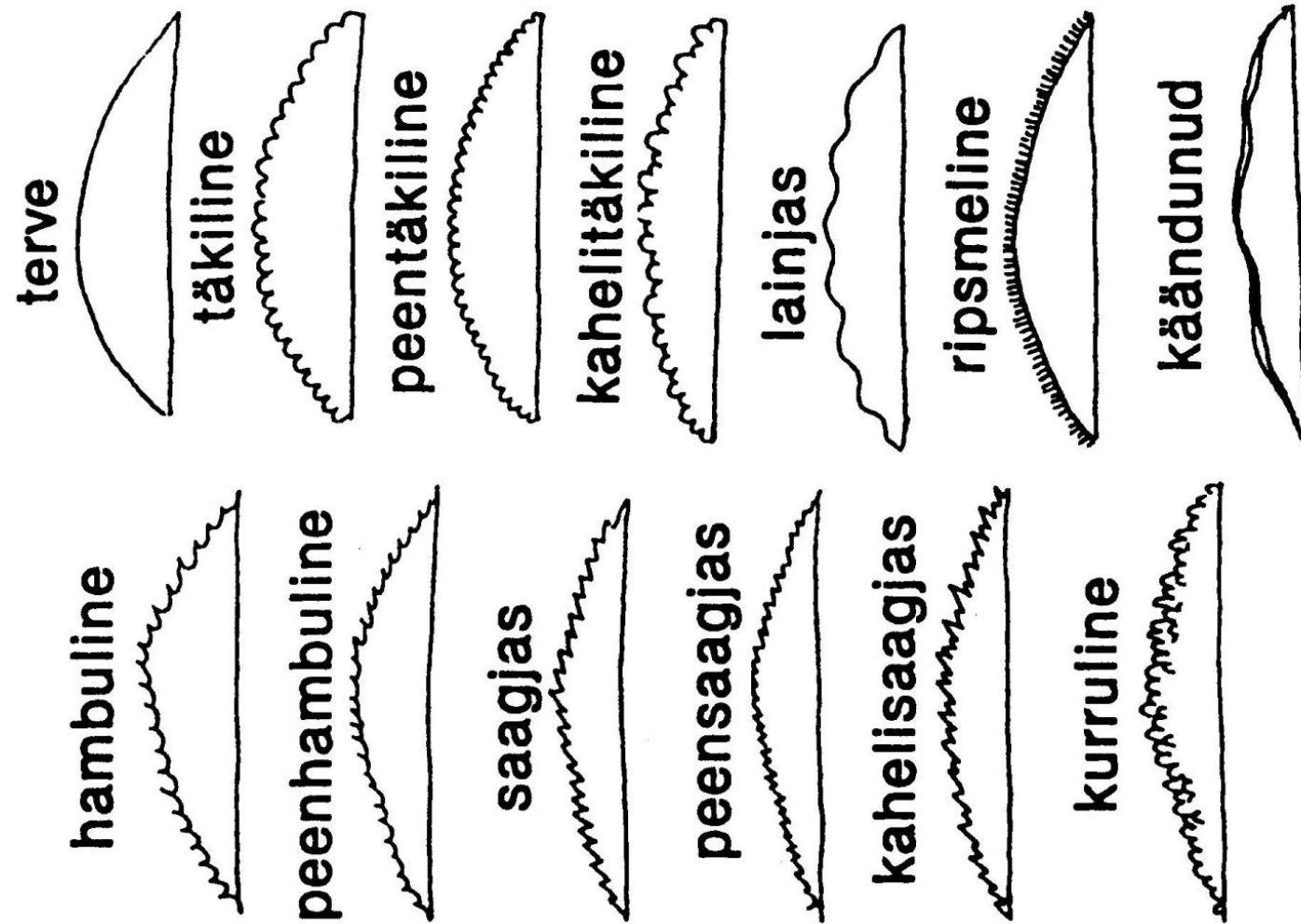
Lineaalne leht – pikk kitsas leht peaaegu paralleelsete servadega

Ruljas leht –
ümmarguse
ristlõikega leht

Leheserv

Täkiline – ümaratipuliste hammastega ja teravate sälkudega leheserv

Hambuline - teravate hammastega ja kaarjate hambavahedega leheserv

Saagjas – teravate hammastega ja nendevaheliste teravate sälkudega leheserv

Lehe roodumine

sulgroodne

sõrmroodne

kaarroodne

võrkroodne

rööproodne

Fotod: <https://www.woodlandtrust.org.uk/visiting-woods/trees-woods-and-wildlife/british-trees/native-trees/wych-elm/>;
<http://www.kapsenbergdesign.com/garden/info/p178.php>;
<http://www.karengoatkeeper.com/wp-content/uploads/2015/07/1-Pumpkin-Leaf.jpg>;
<https://exploringhealth.files.wordpress.com/2008/09/plantagomajor4.jpg>;
<https://www.naturespot.org.uk/species/tufted-hair-grass-0>

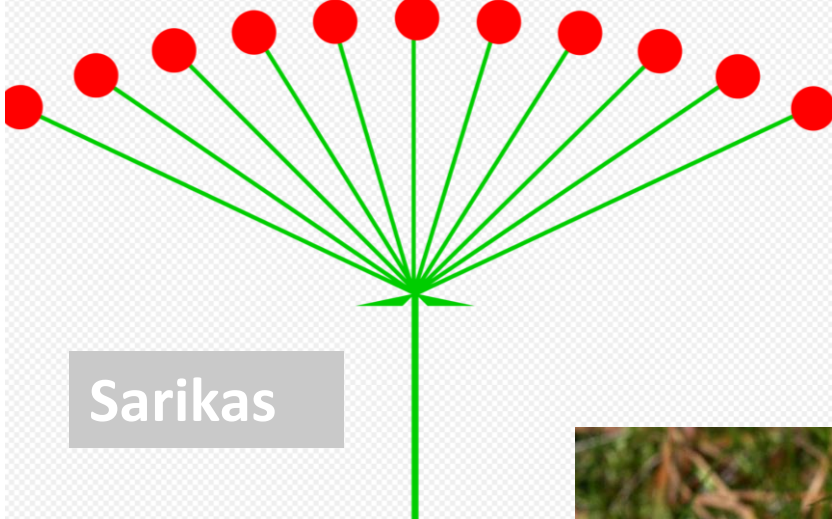
Näärmetäpid

Õied kobaras, krooniga

Õied urbades, kroonita

Sarikas

Sarikjas
õisik

Kobarõisik

Joonis:
[https://et.wikipedia.org/wiki/Sarikas_\(botaanika\)#/media/Fail:Inflorescences_Umbel_Kwiatostan_Baldach.svg](https://et.wikipedia.org/wiki/Sarikas_(botaanika)#/media/Fail:Inflorescences_Umbel_Kwiatostan_Baldach.svg)

Foto:
https://en.wikipedia.org/wiki/Chimaphila_umbellata#/media/File:Chimaphila2.jpg

õied krooniga, valkjad
(roosad)

varred lamavad

Taim 1

Taim 2

varred lamavad,
niitjad

lehed alla 6 mm
pikad

õied krooniga,
roosad, õieraod
paljad

Taim 3

õied krooniga,
valged, kellukjad

lehed üle 1,5 mm
laiad, roostetäpilised

Taim 4

Õied krooniga, valged,
kellukjad

lehed igihaljad

lehe alumisel küljel näärmetäpid

Taim 5

õied liitlehise krooniga, valkjad,
heledad

lehed suvehaljad

Taim 6

vahakirme, lehed üle 1,5 mm laiad

õied krooniga,
roosakad, kellukjad

Fotod 7

õied
krooniga,
roosad,
õieraod
karvased

varred lamavad, niitjad

lehed üle 6 mm pikad

Taim 8

Lehed vahelduvad

Õied krooniga, õiekate punakas

Taimed kahekojalised

Taim 9

õied krooniga, punakad või
rohekad

võrsed
teravakandilised,
rohelised

õied krooniga,
roosakasvioletsed,
kellukjad

Taim 10

lehed nõeljad, kolmetahulised, alla 1,5 mm laiad

õied krooniga,
valged, tähtjad

lehed üle 1,5
mm laiad

Taim 11

roosteviltjad
karvad

Taim 12

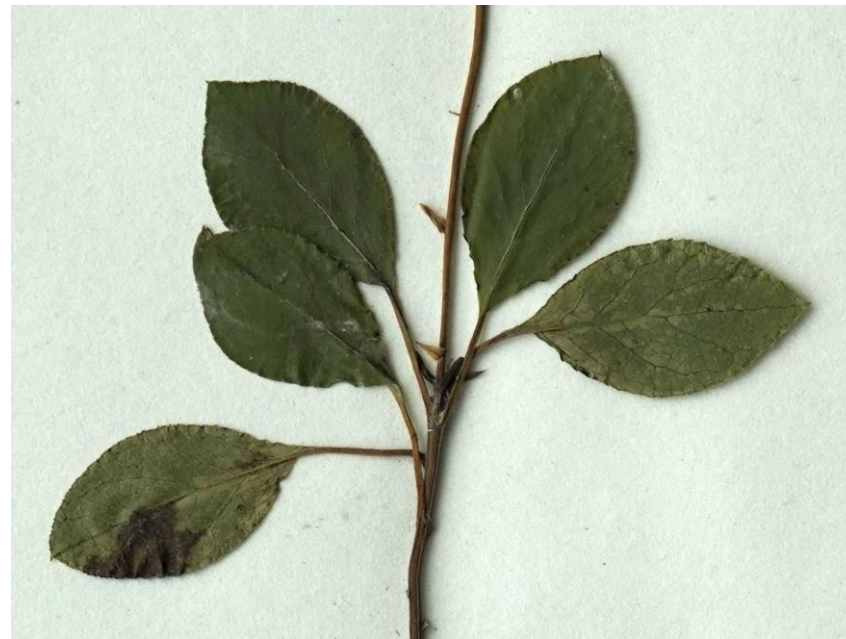
õied roosad, longus,
õisik sarikjas

lehed ei ole lihakad

Taim 13

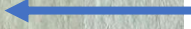
õied rohekasvalged

kupar

õis valge

Taim 14

Taim 15

õied roosad

õied kerajad,
roosakad

lehed pealt läikivad

Taim 16

emakakael pikk ja
kõverdunud, õied
valged või
roosakad

lehed pealt läikivad